

สารบัญ

คำนำ

จ

ส่วนที่ 1 บทบาทของผู้พิพากษา ทนายความ และอัยการ

บทนำ

3

มาตรฐานการคุ้มครองสิทธิในการได้รับการพิจารณาดีอย่างเป็นธรรม^{ในกฎหมายระหว่างประเทศ} : ในระดับสากลและระดับภูมิภาค

หลักการเรื่องศาลปกครอง

9

ศาลทหาร

14

ก. ผู้พิพากษา

23

1. ความเป็นอิสระ

23

เกริ่นนำ

23

มาตรฐานระหว่างประเทศ

23

หลักการเรื่องการแบ่งแยกอำนาจ

25

ความเป็นอิสระเชิงสถาบัน

28

ความเป็นอิสระเชิงปัจเจกบุคคล

31

2. ความทรงความเที่ยงธรรม

35

เกริ่นนำ

35

ความทรงความเที่ยงธรรมที่แท้จริงและที่เป็นที่ประจักษ์

36

หน้าที่ของตุลาการที่จะถอนตัวออกจากคดี

38

3. ความเป็นอิสระทางการเงินและทรัพยากรที่เพียงพอ

41

เกริ่นนำ

41

มาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยความเป็นอิสระทางการเงิน

42

4. เสรีภาพขั้นพื้นฐาน

45

เกริ่นนำ

45

เสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคม

45

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

47

5. การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

49

เกริ่นนำ

49

หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง

49

กระบวนการแต่งตั้ง

54

การเลือกตั้งแบบได้รับคะแนนเสียงนิยม

58

๖. เงื่อนไขการดำเนินการตามแผนและการเลื่อนขั้น	61
เกริ่นนำ	61
มาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการตามแผน	61
การปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผน	63
การเลื่อนขั้นตามแผน	65
๗. ความรับผิดชอบและถูกตรวจสอบได้	67
เกริ่นนำ	67
มาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบตรวจสอบได้	67
คดีตัวอย่างในระดับสากล	72
๘. บทบาทของทนายความ	76
บทนำ	76
ความเป็นอิสระของทนายความ	77
หลักประกันสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพทางกฎหมาย	78
หน้าที่ทางวิชาชีพ	81
เสรีภาพในการแสดงความเห็นและการสมาคม	82
ความรับผิดชอบและถูกตรวจสอบได้	84
๙. บทบาทของอัยการ	86
เกริ่นนำ	86
ความเที่ยงธรรมและการไม่ตConcurrency ภายใต้อิทธิพลใด	86
คุณสมบัติ การคัดเลือก และการฝึกอบรม	87
หลักประกันเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของอัยการ	88
เสรีภาพในการแสดงความเห็นและการรวมตัวสมาคม	89
หน้าที่ทางวิชาชีพ	90
การดำเนินการทางวินัย	92
ส่วนที่ ๒	95
๑. สหประชาชาติ	97
ก. มาตรฐานเฉพาะว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษา	
ทนายความ และอัยการ	97
หลักการพื้นฐานว่าด้วยความเป็นอิสระของศาล	97
หลักการพื้นฐานว่าด้วยบทบาทของนักกฎหมาย	101
แนวทางว่าด้วยบทบาทของอัยการ	108

   ระเบียบปฏิบัติสำหรับการบังคับใช้หลักการพื้นฐาน	
   ว่าด้วยความอิสระของตุลาการอย่างมีประสิทธิภาพ	114
   ร่างปฏิญญาสาเกลว่าด้วยความเป็นอิสระของความยุติธรรม	119
   ข. บรรทัดฐานที่เป็นอนุสัญญา	135
   กติกรรมระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง	135
   อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานข้ามชาติและสมาชิกของครอบครัว	136
   อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	137
   อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองบุคคลจากการถูกบังคับให้สูญหาย	138
   ค. บรรทัดฐานที่เป็นคำประกาศ	139
   ปฏิญญาสาเกลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	139
   ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลกลุ่ม และองค์ประกอบของสังคม เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองเป็นสากล	140
   ง. มาตรฐานอื่น ๆ	141
   มติคณะกรรมการธิการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่ 2004/33	141
   มติคณะกรรมการธิการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่ 2003/39	142
   หลักปฏิบัติทางวิชาชีพสำหรับทนายความที่ทำงานกับศาลอาญาระหว่างประเทศ	143
   ร่างหลักการกำกับการบริหารความยุติธรรมในระบบศาลทหาร	160
   2. มาตรฐานระดับโลกอื่น ๆ	163
   หลักการบังคับการอธิบายการปฏิบัติทางตุลาการ	163
   กฎบัตรสากลแห่งผู้พิพากษา	171
   หลักการเบอกอร์ เอส ว่าด้วยความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการระหว่างประเทศ	175
   3. สภาแห่งยุโรป	182
   ก. มาตรฐานเฉพาะว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษา	
   ทนายความ และอัยการ	182
   ข้อเสนอแนะหมายเลข R (94) 12 ของคณะกรรมการคณบดีรัฐภาคีว่าด้วยความเป็นอิสระ ประสิทธิภาพและบทบาทของผู้พิพากษา	182

ข้อเสนอแนะลำดับที่ R (2000) 21 ของคณะกรรมการคณานตรีรัฐสมาชิกว่าด้วยเสรีภาพในการปฏิบัติวิชาชีพของทนายความ	188
ข้อเสนอแนะลำดับที่ R(2000)19 ของคณะกรรมการคณานตรีของรัฐสมาชิกว่าด้วยบทบาทของอัยการในระบบยุติธรรมทางอาญา	193
กฎบัตรยุโรปว่าด้วยบัญญัติสำหรับผู้พิพากษา และบันทึกอธิบาย	203
ข. สนธสัญญา	223
อนุสัญญาฯ โรมเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน	223
ค. มาตรฐานอื่นๆ	224
แนวทางของคณะกรรมการคณานตรีสภาพแห่งยุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการต่อต้านการก่อการร้าย	224
4. ระบบของทวีปอเมริกา	225
ก. สนธสัญญา	225
อนุสัญญาอเมริกันว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	225
ข. บรรทัดฐานประเกตคำประการ	226
คำประการของเมริกาว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์	226
กฎบัตรประชาธิปไตยแห่งทวีปอเมริกา	227
5. ระบบแอฟริกัน	228
ก. มาตรฐานเฉพาะว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษา	
ทนายความ และอัยการ	228
หลักการและแนวทางว่าด้วยสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมและความช่วยเหลือทางกฎหมายในแอฟริกา	228
ข. สนธสัญญา	239
กฎบัตรแอฟริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชน	239
กฎบัตรแอฟริกันว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการของเด็ก	240
6. สหภาพยุโรป	241
กฎบัตรว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานของสหภาพยุโรป	241
7. เอเชีย-แปซิฟิก	242
คำแฉลงกรุงปักกิ่งว่าด้วยหลักการเรื่องความเป็นอิสระของตุลาการในภูมิภาค LAWASIA	242

8. เครื่อจักรภาพของสหราชอาณาจักร	248
แนวทางลัดติเมอร์เรียสสำหรับประเทศไทยในเครื่อจักรภาพของ สหราชอาณาจักรว่าด้วยความสูงสุดของรัฐสภาและความเป็นอิสระ ^๑ ของฝ่ายตุลาการ	248
หลักการแห่งเครื่อจักรภาพของสหราชอาณาจักรว่าด้วยความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้และความสมั่นพรีเว่างทั้งสามฝ่ายของรัฐบาล	251
9. กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ	254
ข้อ 3 ข้อบทร่วมของอนุสัญญาเจนีวาปี 2492 (1952) ทั้งสิ้นบับบ พิธีสารเพิ่มเติมของอนุสัญญาเจนีวา ฉบับลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492 (1949) และเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพลเรือนซึ่งได้รับผลกระทบ จากการขัดแย้งทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)	255
พิธีสารเพิ่มเติมของอนุสัญญาเจนีวา ฉบับลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492 (1949) และเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเหยื่อของความขัดแย้งทางอาวุธ ที่มิใช่ระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 2)	256